

**PROGRAM PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU PAŃTWOwych SZKÓŁ MUZYCZNYCH
IM. ARTURA MALAWSKIEGO
W PRZEMYŚLU**

1. CZĘŚĆ TEORETYCZNA

Preambuła

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci. Nauczyciele wspomagają wychowawczą rolę rodziny. Dbają o całościowy i harmonijny rozwój dziecka dostosowany do jego indywidualnych możliwości, predyspozycji i potrzeb. Naszym celem wychowawczym jest pomoc w uświadomieniu mocnych stron dziecka i ich rozwój, wspieranie dzieci i młodzieży w indywidualnym rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju muzycznego oraz kształtowanie kompetencji kluczowych niezbędnych do dalszego funkcjonowania.

Profilaktyka i wychowanie obejmują wszelkie działania, które mają na celu wspomaganie rodziców i uczniów w procesie wychowania oraz zapobieganie wszelkim rodzajom zagrożeń dla zdrowia i życia dzieci, na które mogą być narażone w różnych sferach.

Skuteczne wychowanie i profilaktyka, mająca na względzie dobro dzieci i młodzieży, wymaga zaangażowania całej społeczności szkolnej. W kręgu tych oddziaływań powinni się znaleźć rodzice, nauczyciele oraz inni pracownicy szkoły. Proces wychowania i profilaktyki to nie tylko reakcja na niekorzystne zjawiska, ale przede wszystkim wzmacnianie pozytywnych przejawów zachowania. W tym kierunku realizowane będą zadania wychowawcze i profilaktyczne w szkole.

Wszelkie działania podejmowane w szkole w stosunku do uczniów są ukierunkowane na wspieranie rodziców w procesie wychowania dziecka oraz na jego wszechstronny rozwój. Wychowanie ma bowiem zmierzać do właściwego ukształtowania młodego człowieka, aby mógł odróżnić dobro od zła.

Nauczyciele i wychowawcy, realizując program wychowania powinni także dawać uczniom przykład poprzez kompetencje, uczciwość zawodową oraz nauczanie oparte na uniwersalnym systemie wartości.

Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy określa także sposób realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

1. Podstawa prawna.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo Oświatowe* (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.)

a) Prewencja depresji i działań autodestrukcyjnych wśród uczniów szkół artystycznych

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego* (Dz.U. 1994, nr 111, poz. 535 z późn. zm.)

b) Ochrona dzieci i młodzieży w sieci

- Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz.U. 2018, poz. 1560, z późn. zm)
- Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. 2017, poz. 2184)

Profilaktyka ryzyka uzależnień od środków psychotropowych, narkotyków, dopalaczy, alkoholu i nikotyny oraz przeciwdziałanie przemocy i uruchamianie procedur „Niebieska Karta”

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz.U. 2005, nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (Dz.U. 1995, nr 10, poz. 55 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. 1982, nr 35, poz. 230 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz.U. 2005, nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) (Dz. U. 2017, poz. 2184)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Szkoły.

2. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Zespół Szkół Muzycznych im. Artura Malawskiego w Przemyślu jest jedyną tego typu szkołą w szkole w Przemyślu. Jesteśmy jedną z nielicznych szkół w Polsce kształcąca w systemie ogólnokształcącym i muzycznym.

Nasza szkoła ma swoją piękną historię, wartości i tradycje.

Misja

Naszym celem jest wyposażenie uczniów w postawy, umiejętności i wiedzę umożliwiające efektywne i satysfakcjonujące funkcjonowanie w życiu.

Wizja

Zmierzamy do idei turkusowych organizacji. Kształcimy w zgodzie z naturalnym rozwojem dziecka z wykorzystaniem nowoczesnej wiedzy neurologicznej. Rozwijamy indywidualny potencjał ucznia. Jesteśmy szkołą opartą na empatii i dialogu.

3. Sylwetka absolwenta szkoły.

Celem działań wychowawczych nauczycieli Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Przemysłu jest wychowanie absolwenta, który:

- ma zasób wiedzy i umiejętności umożliwiający mu kontynuowanie nauki na wyższym etapie,
- dba o swój rozwój artystyczny,
- prezentuje własne umiejętności artystyczne,
- jest świadomy kompetencji kluczowych i nad nimi pracuje,
- jest świadomy swoich mocnych stron i je rozwija,
- jest aktywny w swoim rozwoju,
- umie rzetelnie pracować, jest odpowiedzialny i zaradny,
- potrafi pozyskiwać wiedzę z różnych dziedzin, myśli krytycznie
- potrafi współpracować w zespole,
- potrafi zaprezentować i obronić swoje zdanie, szanuje tych, którzy mają odmienne poglądy,
- potrafi rozwiązywać problemy - problemy są dla niego wyzwaniem,
- jest kulturalny, przestrzega zasad wychowania,
- dostrzega potrzeby innych i niesie pomoc potrzebującym.

4. Wartości ważne dla społeczności szkolnej.

Naszą wartością jest miłość i szacunek do świata kultury i sztuki oraz samorealizacja poprzez aktywność artystyczną. Wychowujemy zgodnie z wartościami wskazanym przez społeczność szkolną - uczniów, rodziców i nauczycieli.

5. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.

Powinnością wychowawczą pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych jest: budowanie dobrej atmosfery podczas zajęć i poza nimi, dbałość o poprawną komunikację z uczniem i jego rodzicem, wspieranie ucznia w rozwoju osobistym i artystycznym, chronieniu go przed zachowaniami ryzykownymi, udzielaniu pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Powinnością każdego nauczyciela jest posiadanie wiedzy o specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia oraz umiejętność dostosowania metod pracy do potrzeb i możliwości indywidualnych ucznia.

6. Ogólne założenia programu profilaktyczno – wychowawczego.

Ogólne założenia programu są zgodne z misją, wizją szkoły. Powstały w oparciu o:

- analizę szkolnych potrzeb i zagrożeń,
- wytyczne CEA i MEN,
- cele strategiczne i szczegółowe szkoły oraz pożądane efekty.

Cele wychowawcze są realizowane są następujących obszarach rozwojowych ucznia:

- rozwój artystyczny,
- rozwój ogólny,
- rozwój psychiczny (poznawczy i emocjonalny),
- rozwój społeczny,
- rozwój duchowy.

Cele profilaktyczne koncentrowane są w obszarach:

- rozwój fizyczny i psychiczny ucznia,
- profilaktyka zagrożeń,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- wsparcie rodziców,
- rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli.
-

7. Uczestnicy i realizatorzy programu profilaktyczno – wychowawczego.

Uczestnikami szkolnego programu są wszyscy uczniowie naszej szkoły. Szczegółowe programy wychowawcze w oparciu o program profilaktyczno – wychowawczy opracowują wychowawcy klas OSM I i OSM II st.

Realizatorami programu są wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni zatrudnieni w szkole.

W realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Biblioteką Pedagogiczną, Policją, Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli i innymi instytucjami wspierającymi.

8. Struktura oddziaływań wychowawczych w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Przemyślu.

1. Dyrektor szkoły:

- 1) stwarza warunki do realizacji planu wychowawczego w szkole,
- 2) stwarza warunki do harmonijnego i pełnego rozwoju ucznia szkoły, w obszarze dydaktyki ogólnej i artystycznej, a także poprzez działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- 3) inspiruje nauczycieli i pracowników szkoły do wdrożenia rozwiązań, mających na celu szeroko rozumiane rozwijanie kompetencji uczniów,
- 4) współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji określonych zadań.

2. Rada Pedagogiczna:

- 1) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie procesu wychowania i profilaktyki,
- 2) uczestniczy w projektowaniu szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego,
- 3) uczestniczy aktywnie w realizacji programu.

3. Nauczyciele:

- 1) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych,
- 2) uczestniczą w realizacji szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego,
- 3) reagują na wszelkie przejawy zagrożeń dla uczniów, aktów agresji, demoralizacji, uzależnień uczniów,
- 4) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur związanych z procesem wychowania,
- 5) udzielają uczniom wszelkiej pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,

- 6) kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu, demokracji i uniwersalnych wartości moralnych,
- 7) pozostają w kontakcie z Rodzicami, w celu bieżącego monitorowania postępów uczniów, frekwencji, problemów wychowawczych i innych,
- 8) stwarzają uczniom warunki do rozwoju ich osobowości, zarówno indywidualnej, jak i artystycznej,
- 9) wspierają zainteresowania uczniów i indywidualny rozwój każdego z nich,
- 10) uczestniczą w diagnozowaniu środowiska wychowawczego.

4. Wychowawcy klas:

- 1) diagnozują sytuację wychowawczą w swojej klasie,
- 2) rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- 3) opracowują klasowy program wychowawczy, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- 4) przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej oraz opracowują wnioski do dalszej pracy,
- 5) oceniają zachowanie uczniów, zgodnie z przepisami obowiązującymi w szkole,
- 6) współpracują z innymi nauczycielami, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym w zakresie szeroko rozumianej pomocy i wsparcia wychowanków,
- 7) monitorują postępy uczniów w nauce,
- 8) pozostają w stałym kontakcie z rodzicami, informując ich o postępach w nauce, zachowaniu uczniów,
- 9) wspierają uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji,
- 10) dbają o dobre relacje w klasie, integrują zespół klasowy,
- 11) podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom,
- 12) podejmują działania w zakresie poszerzania swoich kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny:

- 1) diagnozuje wraz z nauczycielami środowisko wychowawcze,
- 2) udziela pomocy pedagogicznej i wsparcia nauczycielom,
- 3) współpracuje z rodzicami uczniów wymagających szczególnej troski lub stałej opieki pedagogicznej,
- 4) współpracuje z dyrekcją szkoły, nauczycielami i rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- 5) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy w szkole,
- 6) organizuje działania profilaktyczne.

6. Psycholog:

- 1) diagnozuje potencjalne możliwości ucznia,
- 2) analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych oraz negatywnego zachowania ucznia,
- 3) podejmuje działania profilaktyczne w celu zapobiegania pojawianiu się problemów,
- 4) współpracuje z rodzicami w zakresie zagadnień wychowawczych,
- 5) współpracuje z nauczycielami i wychowawcami klas (zajęcia integracyjne, pomoc w procesie wychowawczym),
- 6) współpracuje z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną i innymi organizacjami wspierającymi rozwój ucznia,
- 7) organizuje warsztaty dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 8) wspiera uczniów w ich rozwoju artystycznym.

7. Pedagog specjalny:

- 1) współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, rodzicami oraz uczniami w procesie zapewnienia dostępności edukacyjnej i wychowawczej dzieciom ze szczególnymi potrzebami,
- 2) prowadzi badania i działania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły.
- 3) współuczestniczy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- 4) kreśla niezbędne do nauki warunki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- 5) współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom.
- 7) współpracuje z PPP i specjalistami zewnętrznymi w zakresie procesu wsparcia.

8) Wspiera nauczycieli i wychowawców w:

- a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia,
- b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
- c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
- d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów.

7. Rodzice:

- 1) uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- 2) uczestniczą w zebraniach organizowanych przez szkołę,
- 3) są współgospodarzami życia szkolnego,
- 4) zasięgają informacji o funkcjonowaniu dzieci w szkole podczas indywidualnych rozmów z nauczycielami, wychowawcą klasy i nauczycielem przedmiotu głównego,
- 5) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- 6) Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program profilaktyczno-wychowawczy szkoły.

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

1. Zadania rekomendowane przez CEA w roku szkolnym 2023/2024.

1. Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych.
2. Wyposażenie ogólnokształcących szkół artystycznych w podstawowe narzędzia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej.
3. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin.

2. Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
4. Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
5. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
6. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej,

w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

7. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

3. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego.

1. Skoncentrowanie się na zdrowym rozwoju naszych uczniów zarówno w sferze fizycznej, społecznej jak i emocjonalnej.
2. W miarę możliwości - odciążenie uczniów od nadmiaru zadań domowych.
3. Dbałość o rozwój kompetencji uczenia się uczniów.
4. Diagnozowanie i określanie mocnych stron uczniów.
5. Profesjonalna diagnoza funkcjonalna i planowanie wsparcia rozwoju dziecka zgodnie z jego potrzebami.
6. Realizacja w miarę możliwości organizacyjnych zapisów zawartych w opiniach i orzeczeniach PPP – organizacja zajęć, dobór metod i form pracy oraz dostosowanie warunków oceniania
7. Potrzeba rozwiązania problemu nagminnego i niezdrowego już używania telefonów komórkowych przez uczniów.

4. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły.

Planowanie zadań profilaktycznych i wychowawczych zostało poprzedzone diagnozą.

Do diagnozy wykorzystano;

- kwestionariusz ankiety - badaniem objęci uczniowie od klasy 4 OSM I st. do klasy VI OSM II st. – 5.09.2023 – 12.09.2023 r.,
- kwestionariusz ankiety - badaniem objęci uczniowie i rodzice ZPSM - czerwiec 2023
- analizę sprawozdania dyrektora szkoły z nadzoru pedagogicznego,
- analizę sprawozdania pedagoga i psychologa szkolnego,
- analizę sprawozdań wychowawców za rok szkolny 2022/2023,

– wywiady wśród nauczycieli.

–

5. Wynikające z dokonanej diagnozy cele ogólne i szczegółowe planu profilaktyczno - wychowawczego na bieżący rok szkolny.

Cele ogólne:

- 1) profilaktyka zdrowia psychicznego uczniów,
- 2) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów,
- 3) przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i domowej,
- 4) działania mające na celu zapobieganie uzależnieniom, a także cyberprzemocy i uzależnieniu od Internetu,
- 5) podnoszenie kompetencji umiejętności uczenia się uczniów poprzez organizowanie warsztatów, rozpoznawanie stylu uczenia się i indywidualne podejście,
- 6) opieka psychologiczno - pedagogiczna przed i podczas występów artystycznych uczniów,
- 7) doskonalenie kompetencji pedagogicznych nauczycieli, w tym kompetencji komunikacyjnych.